

ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝΘΙΟΥΣ Α¹

[Opening considerations]

[Greeting]

1.1 Παυλος, κλητος αποστολος Ιησου Χριστου δια θεληματος Θεου, και Σωσθηνης ὁ αδελφος, 2 τη εκκλησια του Θεου τη ουση εν Κορινθω, ἡγιασμενοις εν Χριστω Ιησου, κλητοις ἁγιοις, συν πασιν τοις επικαλουμενοις το ονομα του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου εν παντι τοπω—αυτων τε και ὑμων: 3 Χαρις ὑμιν και ειρηνη απο Θεου Πατρος ἡμων και Κυριου Ιησου Χριστου.

[A word of thanksgiving]

4 Ευχαριστω τω Θεω μου παντοτε περι ὑμων επι τη χαριτι του Θεου τη δοθειση ὑμιν εν Χριστω Ιησου· **5** ὅτι εν παντι επλουτισθητε εν αυτω, εν παντι λογω και παση γνωσει, **6** καθως το μαρτυριον του Χριστου εβεβαιωθη εν ὑμιν, **7** ὥστε ὑμας μη ὑστερεισθαι εν μηδενι χαρισματι απεκδεχομενους την αποκαλυψιν του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, **8** ὃς και βεβαιωσει ὑμας ἕως τελους ανεγκλητους εν τη ἡμερα του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου. **9** Πιστος ὁ Θεος, δι' οὗ ἐκληθητε εις κοινωνιαν του Υἱου αυτου Ιησου Χριστου του Κυριου ἡμων.

[A word of exhortation]

10 Παρακαλω² δε ὑμας, αδελφοι, δια του ονοματος του Κυριου ἡμων Ιησου Χριστου, ἵνα το αυτο λεγητε παντες και μη ἦ εν ὑμιν σχισματα, ητε δε³ κατηρτισμενοι εν τω αυτω νοι και εν τη αυτη γνωμη. **11** Εδηλωθη γαρ μοι περι ὑμων, αδελφοι μου, ὑπο των Χλοης, ὅτι εριδες εν ὑμιν εισιν. **12** Λεγω δε τουτο, ὅτι ἕκαστος ὑμων λεγει, “Εγω μεν ειμι Παυλου,” “Εγω δε Απολλω,” “Εγω δε Κηφα,” “Εγω δε Χριστου”! **13** Μεμερισται ὁ Χριστος? Μη Παυλος εσταυρωθη ὑπερ ὑμων,⁴ ἢ εις το ονομα Παυλου εβαπτισθητε?

[A disclaimer about baptism]

14 Ευχαριστω τω Θεω ὅτι ουδενα ὑμων εβαπτισα ει μη Κρισπον και Γαιον, **15** ἵνα μη τις ειπη ὅτι εις το εμον ονομα εβαπτισα. **16** Εβαπτισα δε και τον Στεφανα οικον· λοιπον ουκ οίδα ει τινα αλλον εβαπτισα. **17** Ου γαρ απεστειλεν με Χριστος βαπτιζειν, ἀλλ’ ευαγγελιζεσθαι—ουκ εν σοφια λογου, ἵνα μη κενωθη ὁ σταυρος του Χριστου.

[The nature of the Gospel]

[Foolishness to the lost]

1.18 Ὁ λογος γαρ ὁ του σταυρου τοις μεν απολλυμενοις μωρια εστιν, τοις δε σωζομενοις ἡμιν⁵ δυναμις Θεου εστιν. **19** Γεγραπται γαρ: “Απολω⁶ την σοφian των σοφων, και την συνεσιν των συνετων αθετησω.” **20** Που σοφος? Που γραμματευς? Που συζητητης του αιωνος τουτου? Ουχι εμωρανεν ὁ Θεος την σοφian του κοσμου τουτου? **21** Επειδη γαρ εν τη σοφια του Θεου ουκ εγνω ὁ κοσμος δια της σοφias τον Θεον, ευδοκησεν ὁ Θεος δια της μωριας του κηρυγματος σωσαι τους πιστευοντας **22**—επειδη και Ιουδαιοι σημειον αιτουσιν και Ἑλληνες σοφian ζητουσιν, **23** ἡμεις δε κηρυσσομεν Χριστον εσταυρωμενον: Ιουδαιοις μεν σκανδαλον, Ἑλλησιν δε μωριαν. **24** Αυτοις δε τοις κλητοις, Ιουδαιοις τε και Ἑλλησιν, Χριστον Θεου δυναμιν και Θεου σοφian, **25** ὅτι το μωρον του Θεου σοφωτερον των ανθρωπων εστιν, και το ασθινες του Θεου ισχυροτερον των ανθρωπων εστιν.⁷

¹ Both the Text and the apparatus are the responsibility of Wilbur N. Pickering, ThM PhD.

² παρακαλω || παρακακαλω 1249

³ δε || δια 2466

⁴ υμων || ημων [12%] 141,444,1247,1637^{alt},1725,1732,1892,2466,2723

⁵ ημιν || υμιν 1249

⁶ απολω || απολλω 1892

⁷ και το ασθινες του θεου ισχυροτερον των ανθρωπων εστιν || --- 204 [homoioteleuton]

[God uses 'nothings']

26 Βλεπετε γαρ¹ την κλησιν ὑμων, αδελφοι: οτι ου πολλοι σοφοι κατα σαρκα, ου πολλοι δυνατοι, ου πολλοι ευγενεις· 27 αλλα τα μωρα του κοσμου εξελεξατο ο Θεος ινα τους σοφους καταισχυνη, και τα ασθηνη του κοσμου εξελεξατο ο Θεος ινα καταισχυνη τα ισχυρα· 28 και τα αγεινη² του κοσμου³ και τα εξουθεινημενα εξελεξατο ο Θεος—και τα μη οντα—ινα τα οντα καταργηση· 29 οπως μη καυχησηται πασα σαρξ ενωπιον του Θεου. 30 Εξ αυτου δε ὑμεις εστε εν Χριστω Ιησου, ος εγεινηθη ἡμιν σοφια απο Θεου—δικαιοσυνη τε και ἁγιασμος και απολυτρωσις—31 ινα καθως γεγραπται: “Ο καυχωμενος, εν Κυριω καυχασθω.”

[Not with human wisdom but with God's power]

2.1 Καγω ελθων προς ὑμας, αδελφοι, ηλθον ου καθ' ὑπεροχην λογου η σοφιας καταγγελων⁴ ὑμιν το μαρτυριον του Θεου. 2 Ου γαρ εκρινα του ειδεναι τι εν ὑμιν ει μη Ιησουν Χριστον και τουτον εσταυρωμενον. 3 Και εγω εν ασθηνεια και εν φοβω και εν τρομω πολλω εγενομην προς ὑμας. 4 Και ο λογος μου και το κηρυγμα μου ουκ εν πειθοις⁵ ανθρωπινης σοφιας λογοις, αλλ' εν αποδειξει Πνευματος και δυναμεως, 5 ινα η πιστις ὑμων μη η εν σοφια ανθρωπων, αλλ' εν δυναμει Θεου.

[Wisdom for the mature]

6 Σοφιαν δε λαλουμεν εν τοις τελειοις, σοφιαν δε ου του αιωνος τουτου, ουδε των αρχοντων του αιωνος τουτου, των καταργουμενων· 7 αλλα λαλουμεν σοφιαν Θεου εν μυστηριω, την αποκεκρυμμενην⁶ ην προωρισεν ο Θεος προ των αιωνων εις δοξαν ἡμων, 8 ην ουδεις των αρχοντων του αιωνος τουτου εγνωκεν (ει γαρ εγνωσαν, ουκ αν τον Κυριον της δοξης εσταυρωσαν). 9 Αλλα καθως γεγραπται: “Α οφθαλμος ουκ ειδεν⁷ και ους ουκ ηκουσεν, και επι καρδιαν ανθρωπου ουκ ανεβη, ἃ ἠτοιμασεν ο Θεος τοις αγαπωσιν αυτου.” 10 Ἡμιν δε ο Θεος απεκαλυψεν⁸ δια του Πνευματος αυτου· το γαρ Πνευμα παντα ερευνη, και τα βαθη του Θεου.

11 Τίς γαρ οιδεν ανθρωπων τα του ανθρωπου ει μη το πνευμα του ανθρωπου το εν αυτω? Ουτως και τα του Θεου ουδεις οιδεν ει μη το Πνευμα του Θεου. 12 Ἡμεις δε ου το πνευμα του κοσμου ελαβομεν αλλα το Πνευμα το εκ του Θεου, ινα ειδωμεν τα ὑπο του Θεου χαρισθεντα ἡμιν· 13 ἃ και λαλουμεν, ουκ εν διδακτοις ανθρωπινης σοφιας λογοις, αλλ' εν διδακτοις Πνευματος Ἁγιου, πνευματικοις πνευματικα συγκρινοντες.

14 Ψυχικος δε ανθρωπος ου δεχεται τα του Πνευματος του Θεου, μωρια γαρ αυτω εστιν· και ου δυναται γνωαι, οτι πνευματικως ανακρινεται. 15 Ὁ δε πνευματικος ανακρινει μεν παντα, αυτος δε ὑπ' ουδενος ανακρινεται. 16 “Τίς γαρ εγνω νουν Κυριου, ος συμβιβασει αυτον?” Ἡμεις δε νουν Χριστου εχομεν.

[The nature of the ministry]

[It is not to be sectarian]

3.1 Και εγω, αδελφοι, ουκ ηδυνηθην ὑμιν λαλησαι⁹ ὡς πνευματικοις αλλ' ὡς σαρκικοις, ὡς νηπιοις εν Χριστω. 2 Γαλα ὑμας εποτισα και ου βρωμα, ουπω γαρ ηδυνασθε.¹⁰ Αλλ' ουτε ετι νυν δυνασθε, 3 ετι γαρ σαρκικοι εστε. Ὅπου γαρ εν υμιν ζηλος και ερις και διχοστασιαι, ουχι σαρκικοι εστε και κατα ανθρωπον περιπατειτε? 4 Ὅταν γαρ λεγη τις, “Εγω μεν ειμι Παυλου”, ἕτερος δε, “Εγω Απολλω”, ουχι σαρκικοι εστε?

¹ γαρ || --- 1637

² αγεινη || αγεινη [5%] 328{432,604}928,1247,1249,1548,1855,2587

³ εξελεξατο ο θεος ινα καταισχυνη τα ισχυρα και τα αγεινη του κοσμου || --- 204 [homoioteleuton]

⁴ καταγγελων || καταγγελων [4%] 1892

⁵ πειθοις || πειθοι (12.2%) 18,141,204,386,432,444,1725,1732 (1100—ink faded)

⁶ αποκεκρυμμενην || αποκεκριμμενην [3%] 201

⁷ ειδεν || οιδε [12%] 204

⁸ ο θεος απεκαλυψεν || ~ 312 [5%] 35 (corrected)

⁹ υμιν λαλησαι || ~ 21 [20%] 18,35,386,1100,1250,2466

¹⁰ ηδυνασθε || εδυνασθε [38%] {149,201}{432,604}1248,1250,1503,1628,1637,1892

[God's coworkers]

5 Τίς ουν εστιν Παυλος, τίς δε Απολλως, αλλ' ἢ διακονοὶ δι' ὧν ἐπιστευσάτε, καὶ ἕκαστῳ ὡς ὁ Κύριος ἐδῶκεν? **6** Ἐγὼ ἐφυτεύσα, Ἀπολλῶς ἐποτίσεν, αλλ' ὁ Θεὸς ἠρξάνειν. **7** Ὡστε οὐτε ὁ φυτευτῶν ἐστιν τι, οὐτε ὁ ποτιζῶν, αλλ' ὁ ἀυξανῶν Θεός. **8** Ὁ φυτευτῶν δε καὶ ὁ ποτιζῶν ἐν εἰσιν, ἕκαστος δε τὸν ἴδιον μισθὸν ληψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον. **9** Θεοῦ γὰρ ἐσμεν συνεργοί· Θεοῦ γεωργίον, Θεοῦ οἰκοδομὴ ἐστε.

[There will be an accounting]

10 Κατὰ τὴν χάριν τοῦ Θεοῦ τὴν δοθείσαν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτεκτων θεμελίον τεθεικά, ἄλλος δε ἐποικοδομεῖ.¹ Ἐκαστος δε βλέπετω πῶς ἐποικοδομεῖ· **11** θεμελίον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θείναι παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς² Χριστός. **12** Εἰ δε τίς ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν θεμελίον τούτου χρυσοῦν, ἀργυρὸν, λίθους τιμίους, ξύλα, χορτὸν, καλάμην,³ **13** ἕκαστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται· ἢ γὰρ ἡμέρα δηλώσει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται· καὶ ἕκαστου τὸ ἔργον ὅποιον ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει. **14** Εἰ τινὸς τὸ ἔργον μένει ὃ⁴ ἐπικοδομήσεν, μισθὸν ληψεται. **15** Εἰ τινὸς τὸ ἔργον κατακαήσεται, ζημιωθήσεται· αὐτὸς δε σωθήσεται, οὕτως δε ὡς δια πύρος.

[We are a temple of God]

16 Οὐκ οἰδάτε ὅτι ναὸς Θεοῦ ἐστε καὶ τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν? **17** Εἰ τίς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ φθειρεῖ, φθερεῖ τούτον ὁ Θεός· ὁ γὰρ ναὸς τοῦ Θεοῦ ἅγιος ἐστίν, οἵτινες ἐστε ὑμεῖς.

18 Μὴδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατάτω. Εἰ τίς δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ, μωρὸς γενέσθω ἵνα γενῆται σοφός. **19** Ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου μωρία παρὰ τῷ Θεῷ ἐστίν. Γεγραπται γὰρ: “Ὁ δρασσομένος τοὺς σοφούς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐτῶν”· **20** καὶ παλιν, “Κύριος γινώσκει τοὺς διαλογισμοὺς τῶν σοφῶν, ὅτι εἰσιν ματαῖοι.” **21** Ὡστε μὴδεὶς καυχασθῶ ἐν ἀνθρώποις, πάντα γὰρ ὑμῶν ἐστίν· **22** εἴτε Παυλὸς εἴτε Ἀπολλῶς εἴτε Κηφᾶς, εἴτε κόσμος εἴτε ζωὴ εἴτε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα εἴτε μέλλοντα—πάντα ὑμῶν ἐστίν, **23** ὑμεῖς δε Χριστοῦ, Χριστὸς δε Θεοῦ.

[As stewards we must be faithful]

4.1 Οὕτως ἡμᾶς⁵ λογιζέσθω ἀνθρώπος: ὡς ὑπηρετὰς Χριστοῦ καὶ οἰκονομοὺς μυστηρίων Θεοῦ. **2** Ὁ δε λοιπὸν ζητεῖται⁶ ἐν τοῖς οἰκονομοῖς ἵνα πιστὸς τίς εὑρεθῇ. **3** Ἐμοὶ δε εἰς ἐλαχιστόν ἐστιν ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ ἢ ὑπο ἀνθρωπίνης ἡμέρας· αλλ' οὐδε ἑμαυτὸν ἀνακρινῶ. **4** Οὐδὲν γὰρ ἑμαυτῷ συνοῖδα, αλλ' οὐκ ἐν τούτῳ δεδικαιώμαι· ὁ δε ἀνακρινῶν με Κύριος ἐστίν. **5** Ὡστε μὴ προ καιροῦ τι κρινετέ, ἕως ἀν ἐλθῇ ὁ Κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ κρυπτά τοῦ σκοτοῦ καὶ φανερώσει τὰς βούλας τῶν καρδιῶν· καὶ τότε ὁ ἐπαινὸς γενήσεται ἕκαστῳ ἀπο τοῦ Θεοῦ.

[No room for boasting]

6 Ταῦτα δε, ἀδελφοί, μετεσχηματίσα εἰς ἑμαυτὸν καὶ Ἀπολλῶ δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ἡμῖν μαθητέ τὸ μὴ ὑπὲρ ὃ γεγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ εἰς ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς μὴ⁷ φυσιοῦσθε⁸ κατὰ τοῦ ἕτερου. **7** Τίς γὰρ σε διακρινεῖ? Τί δε ἔχεις ὃ οὐκ ἐλάβες? Εἰ δε καὶ ἐλάβες, τί καυχᾶσαι ὡς μὴ λαβῶν? **8** Ἢδὴ κεκορεσμένοι ἐστε! Ἢδὴ ἐπλουτήσατε! Χωρὶς ἡμῶν ἐβασίλευσατε! Καὶ ὄφελον γε ἐβασίλευσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμβασίλευσωμεν!

[The cost of being an apostle]

9 Δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ Θεὸς ἡμᾶς⁹ τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους ἀπεδείξεν, ὡς ἐπιθανατίους· ὅτι θεάτρον ἐγενήθημεν τῷ κόσμῳ, καὶ ἀγγελοῖς καὶ ἀνθρώποις. **10** Ἡμεῖς μωροὶ δια

¹ ἐποικοδομεῖ || ἐπικοδομεῖ [2%] 204,1249,1725

² ἰησοῦς || ἰο [3%] 444

³ 1855 has καλά- -λάμην, from one line to the next

⁴ ὃ || ὦ [3%] 444

⁵ ἡμᾶς || ὑμᾶς [12%] 141,444,547,1250,1548

⁶ ζητεῖται || ζητεῖτε [30%] 444

⁷ μὴ || --- [50%] (432,604)547,1247,1248,1250,1251,1503,1548,1637,1725,1855,1892

⁸ φυσιοῦσθε [φισιουσθε 1248] || φυσιωσθε [2%] 328,928,1247,2587 (1249—corrected)

⁹ ἡμᾶς || ὑμᾶς [1%] 1548

Χριστον, ὑμεῖς δὲ φρονιμοὶ ἐν Χριστῷ! Ἡμεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροὶ! Ὑμεῖς ἐνδοξοὶ, ἡμεῖς δὲ ἀτιμοὶ! 11 Ἀχρι τῆς ἀρτί ὥρας καὶ πεινώμεν καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνιτεύομεν καὶ κολαφιζομεθα καὶ ἀστατοῦμεν, 12 καὶ κοπιῶμεν ἐργαζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσίν.

Λοιδοροῦμενοι εὐλογοῦμεν, διωκομενοὶ ἀνεχομεθα, 13 βλασφημοῦμενοι παρακαλοῦμεν· ὡς περικαθάρματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, παντῶν περιψήμα ἕως ἀρτί.

[Children imitate fathers]

14 Οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νοθετῶ. 15 Ἐὰν γὰρ μυριοὺς παιδαγωγοὺς ἐχῆτε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς¹ πατέρας· ἐν γὰρ Χριστῷ Ἰησοῦ δια τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγεννήσα. 16 Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταὶ μου γίνεσθε. 17 Δια τοῦτο ἐπεμψα ὑμῖν Τιμοθεόν, ὃς ἐστὶν τέκνον μου ἀγαπητόν καὶ πιστόν ἐν Κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς ἀναμνήσει τὰς ὁδοὺς μου τὰς ἐν Χριστῷ,² καθὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.

[Not in word but in power]

18 Ὡς μὴ ἐρχομένου δὲ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθησαν τινεῖς. 19 Ἐλευσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ Κύριος θελήσῃ, καὶ γνωσομαι, οὐ τὸν λόγον τῶν πεφυσιωμένων,³ ἀλλὰ τὴν δύναμιν. 20 Οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἢ βασιλείᾳ τοῦ Θεοῦ ἀλλ' ἐν δυνάμει. 21 Τί θέλετε? Ἐν ῥάβδῳ ἐλθῶ πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγαπῇ πνεύματι τε πραότητος?

[The nature of the Christian life]

[Immorality must be punished]

5.1 Ὅπως ἀκουεταὶ ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ τοιαυτὴ πορνεία ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ονομαζέται—ὥστε γυναῖκα τινα τοῦ πατρὸς εἶχει! 2 Καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστε καὶ οὐχὶ μαλλόν ἐπειθήσατε, ἵνα ἐξαρθῆ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τοῦ ἐργὸν τοῦτο ποιήσας. 3 Ἐγὼ μὲν γὰρ ὡς ἀπῶν τῷ σώματι, παρῶν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κεκρίκα ὡς παρῶν τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον: 4 ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, 5 παραδουναὶ τὸν τοιοῦτον τῷ Σατανᾷ εἰς ὀλεθρὸν τῆς σαρκὸς, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῆ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ.⁴

[Down with moral 'yeast']

6 Οὐ καλὸν τὸ καυχῆμα ὑμῶν. Οὐκ οἰδατε ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοί? 7 Ἐκκαθαράτε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νεὸν φύραμα, καθὼς ἐστε ἀζύμοι. Καὶ γὰρ τὸ Πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη, Χριστός. 8 Ὡστε ἑορταζόμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας⁵ καὶ ἀληθείας.

[Avoid contaminants]

9 Ἐγράψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ μὴ συναναμιγνύσθαι πορνοῖς 10—καὶ οὐ παντὸς τοῖς πορνοῖς τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονεκταῖς, ἢ ἄρπαξιν, ἢ εἰδωλολατρίαις· ἐπεὶ ὀφείλετε⁶ ἀρᾶ ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν! 11 Νῦν⁷ δὲ ἐγράψα ὑμῖν μὴ συναναμιγνύσθαι ἐὰν τις ἀδελφὸς ονομαζόμενος ἢ⁸ πορνος, ἢ πλεονεκτής, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοιδορὸς, ἢ μεθυσὸς, ἢ ἄρπαξ—τῷ τοιοῦτῳ μηδὲ συνεσθίειν.

12 Τί γὰρ μοὶ καὶ τοὺς ἐξω κρίνειν? Οὐχὶ τοὺς ἐσὼ ὑμεῖς κρίνετε? 13 Τοὺς δὲ ἐξὼ ὁ Θεὸς κρίνει, καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

[Down with lawsuits!]

6.1 Τολμα τις ὑμῶν πραγμα ἐχὼν πρὸς τὸν ἕτερον κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδικῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων? 2 Οὐκ οἰδατε ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρίνουσιν? Καὶ εἰ ἐν ὑμῖν

¹ πολλοὺς || πολοὺς 1548

² χριστῷ || 1 ἰησοῦ (11.3%) 444

³ πεφυσιωμένων || πεφυσιωμένον [13%] 201

⁴ ἰησοῦ || ἡμῶν 1 χριστοῦ [10%] 444,1892

⁵ εἰλικρινείας || εἰλικρινείας [55%??] {149,201}432,1247,1548,1876 (1250 illegible) || εἰλικρινίας 604

⁶ ὀφείλετε || ὠφείλετε [13%] 35:2466°

⁷ νῦν || νυν [60%] 328,444,928,1247,1249,1250,1251,1855

⁸ ἢ || ἡ [50%] 141{149,201}432,1250,1548,1876

κρινεται¹ ὁ κοσμος, αναξιοι εστε κριτηριων ελαχιστων? 3 Ουκ οιδατε ὅτι αγγελους κρινουμεν? Μητι γε βιωτικα! 4 Βιωτικα μεν ουν κριτηρια εαν εχητε, τους εξουθενημενους εν τη εκκλησια, τουτους καθιζετε! 5 Προς εντροπην ὑμιν λεγω. Οὕτως ουκ ενι εν ὑμιν σοφος ουδε εις ὃς δυνασεται ανακριναι² ανα μεσον του αδελφου αυτου? 6 Αλλα αδελφος μετα αδελφου κρινεται, και τουτο επι απιστων! 7 Ηδη μεν ουν ὅλως ἡττημα ὑμιν εστιν ὅτι κριματα εχετε μεθ' ἑαυτων. Δια τί ουχι μαλλον αδικεισθε? Δια τί ουχι μαλλον αποστερεισθε? 8 Αλλ³ ὑμεις αδικειτε και αποστερειτε, και ταυτα αδελφους!

[How to avoid inheriting the Kingdom]

9 Ἡ ουκ οιδατε ὅτι αδικοι βασιλειαν Θεου⁴ ου κληρονομησουσιν? Μη πλανασθε! Ουτε πορνοι, ουτε ειδωλολατραι, ουτε μοιχοι, ουτε μαλακοι, ουτε αρσενοκοιται, 10 ουτε πλεονεκται, ουτε κλεπται,⁵ ουτε μεθυσσοι, ου λοιδοροι, ουχ ἄρπαγες βασιλειαν Θεου ου⁶ κληρονομησουσιν. 11 Και ταυτα τινες ητε· αλλα απελουσασθε, αλλ⁷ ἡγιασθητε, αλλ⁸ εδικαιωθητε εν τω ονοματι του Κυριου Ιησου και εν τω Πνευματι του Θεου ἡμων.

[Fornication is **bad!**]

12 Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ου παντα συμφερει. Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ουκ εγω εξουσιασθησομαι⁹ ὑπο τινος. 13 Τα βρωματα τη κοιλια και ἡ κοιλια τοις βρωμασιν, ὁ δε Θεος και ταυτην και ταυτα καταργησει. Το δε σωμα ου τη πορνεια αλλα τω Κυριω, και ὁ Κυριος τω σωματι. 14 Ὁ δε Θεος και τον Κυριον ηγειρειν και ἡμας εξεγειρει δια της δυναμεως αυτου. 15 Ουκ οιδατε ὅτι τα σωματα ὑμων μελη Χριστου εστιν? Αρα¹⁰ ουν τα μελη του Χριστου ποιησω¹¹ πορνιης μελη? Μη γενοιτο! 16 Ἡ ουκ οιδατε ὅτι ὁ κολλωμενος τη πορνιῃ ἓν σωμα εστιν? "Ἔσονται" γαρ, φησιν, "οἱ δυο εις σαρκα μιαν." 17 Ὁ δε κολλωμενος τω Κυριω ἓν πνευμα εστιν.

18 Φευγετε την πορνειαν! Παν ἄμαρτημα ὃ εαν ποιηση ανθρωπος εκτος του σωματος εστιν, ὁ δε πορνευων εις το ιδιον σωμα ἄμαρτανει. 19 Ἡ ουκ οιδατε ὅτι το σωμα¹² ὑμων νας του εν ὑμιν Ἁγίου Πνευματος εστιν, οὗ εχετε απο Θεου, και ουκ εστε ἑαυτων? 20 Ηγορασθητε γαρ τιμησ· δοξασατε δη τον Θεον εν τω σωματι ὑμων και εν τω πνευματι ὑμων, ἅτινα εστιν του Θεου.

[About marriage]

7.1 Περι δε ὧν εγραψατε μοι: καλον ανθρωπω γυναικος μη ἄπτεισθαι. 2 Δια δε τας πορνειας, ἕκαστος την ἑαυτου γυναικα εχετω, και ἕκαστη τον ιδιον ανδρα εχετω. 3 Τη γυναικι ὁ ανηρ την οφειλομενην¹³ ευνοιαν αποδοτω, ὁμοιως δε και ἡ γυνη τω ανδρι. 4 Ἡ γυνη του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει, αλλ' ὁ ανηρ· ὁμοιως δε και ὁ ανηρ του ιδιου σωματος ουκ εξουσιαζει, αλλ' ἡ γυνη. 5 Μη αποστερειτε¹⁴ αλληλους ει μητι αν εκ συμφωνου προς καιρον, ἵνα σχολαζητε τη νηστεια και τη προσευχη, και παλιν επι το αυτο συνερχεσθε¹⁵ ἵνα μη πειραζη ὑμας ὁ Σατανας δια την ακρασιαν ὑμων.

6 Τουτο δε λεγω κατα συγγνωμην, ου κατ' επιταγην 7 (θελω γαρ παντας ανθρωπους ειναι ὡς και εμαυτον· αλλ' ἕκαστος ιδιον χαρισμα εχει εκ Θεου, ὃς μεν οὕτως, ὃς δε οὕτως).

¹ κρινεται || κρινετε ὁ 1892 (repeats ὁ)

² ανακριναι || διακριναι [73%] 141,149,328,386,547,604,928,1100,1248,1250,1251,1503,1548,1628,1637,1725,1732,1855

³ αλλ || αλλα [65%] 444

⁴ θεου || --- 1892

⁵ πλεονεκται ουτε κλεπται || ~ 321 [15%] 35 (corrected)

⁶ ου || --- (13.6%) 444

⁷ αλλ || αλλα [65%] 444

⁸ αλλ || αλλα [23%] 444

⁹ εξουσιασθησομαι || εξουσιασθησομαι 204 [σ-, -σ from one line to the next]

¹⁰ αρα || αρα [30%] 432,444,1249,1250,1732,1876 (1855—corrected by a later hand)

¹¹ τα μελη του χριστου ποιησω || ~ ποιησομεν 1234 444

¹² το σωμα || τα σωματα [35%] 444

¹³ οφειλομενην || 1 τιμην και 444

¹⁴ αποστερειτε || αποστερητε [1%] 2466

¹⁵ συνερχεσθε || συνερχησθε [40%] 444

8 Λεγω δε τοις αγαμοις και ταις χηραις: καλον αυτοις εστιν εαν μεινωσιν ως καγω· 9 ει δε ουκ εγκρατευονται, γαμησατωσαν.¹ κρεισσον γαρ εστιν γαμησαι η πυρουσθαι.

[Mixed marriages]

10 Τοις δε γεγαμηκοσιν παραγγελλω² (ουκ εγω αλλ' ο Κυριος): γυναικα απο ανδρος μη χωρισθηναι 11 (εαν δε και χωρισθη, μενετω αγαμος, η τω ανδρι καταλλαγητω), και ανδρα γυναικα μη αφιεναι. 12 Τοις δε λοιποις εγω λεγω (ουχ ο Κυριος): ει τις αδελφος γυναικα εχει απιστον και αυτη συνευδοκει οικειν μετ' αυτου, μη αφιετω αυτην. 13 Και γυνη ητις³ εχει ανδρα απιστον και αυτος συνευδοκει οικειν μετ' αυτης, μη αφιετω αυτον. 14 'Ηγιασται γαρ ο ανηρ ο απιστος εν τη γυναικι, και ηγιασται η γυνη⁴ η απιστος εν τω ανδρι· επει αρα τα τεκνια υμων ακαθαρτα εστιν, νυν δε αγια εστιν. 15 Ει δε ο απιστος χωριζεται, χωριζεσθ—ου δεδουλωται ο αδελφος η η αδελφη εν τοις τοιουτοις, εν δε ειρηνη κεκληκεν ημας ο Θεος. 16 Τι γαρ οιδας, γυναι, ει τον ανδρα σωσεις? 'Η τι οιδας, ανερ, ει την γυναικα σωσεις?

[About other situations]

17 Ει⁵ μη εκαστω ως εμερισεν ο Θεος, εκαστον ως κεκληκεν ο Κυριος, ούτως περιπατειτω⁶ (και ούτως εν ταις εκκλησιαις πασαις διατασσομαι). 18 Περιτετμημενος τις εκληθη? Μη επισπασθω. Εν ακροβυστια τις εκληθη? Μη περιτεμνεσθω. 19 'Η περιτομη ουδεν εστιν και η ακροβυστια ουδεν εστιν, αλλα τηρησις εντολων Θεου. 20 'Εκαστος εν τη κλησει η εκληθη, εν ταυτη μενετω. 21 Δουλος εκληθης? Μη σοι μελετω, αλλ' ει και δυνασαι ελευθερος γενεσθαι, μαλλον χρηση. 22 'Ο γαρ εν Κυριω κληθεις δουλος απελευθερος Κυριου εστιν. 'Ομοιως και ο ελευθερος κληθεις δουλος εστιν Χριστου. 23 Τιμης ηγορασθητε· μη γινεσθε δουλοι ανθρωπων. 24 'Εκαστος εν ω εκληθη, αδελφοι, εν τουτω μενετω παρα⁷ Θεω.

[About virgins]

25 Περι δε των παρθενων επιταγην Κυριου ουκ εχω, γνωμην δε διδωμι ως ηλημενος υπο Κυριου πιστος ειναι. 26 Νομιζω ουν τουτο καλον υπαρχειν δια την ενεστωσαν αναγκην—οτι καλον ανθρωπω το ούτως ειναι: 27 Δεδεσαι γυναικι? Μη ζητει λυσιν. Δελουσαι απο γυναικος? Μη ζητει γυναικα. 28 Εαν δε και γημης, ουχ ημαρτες· και εαν γημη η παρθενος, ουχ ημαρτεν. Θλιψιν δε τη σαρκι εξουσι οι τοιουτοι, εγω δε υμων φειδομαι.

[A sense of urgency]

29 Τουτο δε φημι, αδελφοι, ο καιρος συνεσταλμενος· το λοιπον εστιν ινα και οι εχοντες γυναικας ως μη εχοντες ωσιν, 30 και οι κλαιοντες ως μη κλαιοντες, και οι χαιροντες ως μη χαιροντες, και οι αγοραζοντες ως μη κατεχοντες, 31 και οι χρωμενοι τω κοσμω τουτω ως μη⁸ καταχρωμενοι· παραγει γαρ το σχημα του κοσμου τουτου.

[Marriage again]

32 Θελω δε ημας αμεριμνους ειναι. 'Ο αγαμος μεριμνα τα του Κυριου: πως αρεσει τω Κυριω. 33 'Ο δε γαμησας μεριμνα τα του κοσμου: πως αρεσει τη γυναικι. 34 Μεμερισται και η γυνη και η παρθενος. 'Η αγαμος μεριμνα τα του Κυριου, ινα η αγια και σωματι και πνευματι· η δε γαμησασα μεριμνα τα του κοσμου: πως αρεσει τω ανδρι. 35 Τουτο δε προς το υμων αυτων συμφερον λεγω, ουχ ινα βροχον υμιν επιβαλω,⁹ αλλα προς το ευσχημον, και ευπροσεδρον¹⁰ τω Κυριω απερισπαστως.

¹ γαμησατωσαν || γαμειτωσαν 444

² παραγγελλω || παραγγελω [5%] 1249,1876 (2466—corrected)

³ ητις || ει τις [30%] {149,201}1248,1503?,1628,1637?,1892

⁴ ηγιασται η γυνη || ~ 231 444

⁵ ει || η [15%] 328,444^{alt},1548,1855,2466,2587 (928—corrected) || 1 η 35?,204,1732^c

⁶ περιπατειτω || περιπατητω 1249

⁷ παρα || 1 τω [7%] 1892

⁸ μη || --- 18

⁹ επιβαλω || επιβαλλω 2466

¹⁰ ευπροσεδρον || ευπαρεδρον [10%] 444 (corrected)

36 Εἰ δὲ τις ἀσχημονεῖ ἐπὶ τὴν παρθεῖον αὐτοῦ νομίζει, εἰς ἣν ὑπερακμῶς καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει ποιῆσαι· οὐχ ἁμαρτανεῖ· γαμειώσαν. 37 Ὅς δὲ ἕστηκεν ἐδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ,¹ μὴ ἔχων ἀναγκήν, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ τοῦτο κερκίκεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ τὴν ἑαυτοῦ παρθεῖον, καλῶς ποιεῖ. 38 Ὡστε καὶ ὁ ἐκγαμιζὼν καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμιζὼν² κρείσσειν ποιεῖ.

39 Γυνὴ δεδεται νομῶ εἰς ὅσον χρόνον ζῆ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, εἰς δὲ καὶ³ κοιμηθῆ ὁ ἀνὴρ, ἐλευθερὰ ἐστὶν ὧ θέλει γαμηθῆναι—μόνον ἐν Κυρίῳ. 40 Μακαριώτερα δὲ ἐστὶν εἰς οὕτως μείνη, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην· δοκῶ δὲ κατὰ Πνεῦμα Θεοῦ εἶναι.

[*About things offered to idols*]

8.1 Περὶ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων: οἰδαμεν ὅτι πάντες γινώσκουσιν ἔχοντες. Ἡ γνώσις φυσικοῦ, ἡ δὲ ἀγαπῆ οἰκοδομεῖ. 2 Εἰ δὲ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδὲν οὐδὲν ἐγνώκειν καθὼς δεῖ γινώσκειν. 3 Εἰ δὲ τις ἀγαπᾷ τὸν Θεόν, οὕτως ἐγνώσκει ὑπὲρ αὐτοῦ.

[*Idols are really nothing*]

4 Περὶ τῆς βρώσεως οὐκ ἐστὶν εἰδωλοθύτων, οἰδαμεν ὅτι οὐδὲν εἰδωλὸν ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς Θεὸς ἕτερος εἰ μὴ εἷς. 5 Καὶ γὰρ εἰπερ εἰσὶν λεγόμενοι 'θεοί', εἴτε ἐν οὐρανῷ εἴτε ἐπὶ τῆς⁴ γῆς (ὡσπερ εἰσὶν 'θεοί' πολλοὶ καὶ 'κύριοι' πολλοὶ), 6 ἀλλ' ἡμῖν εἷς Θεός, ὁ Πατήρ, ἐξ οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτὸν, καὶ εἷς Κύριος Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα καὶ ἡμεῖς δι' αὐτοῦ.

[*Respect the other's conscience*]

7 Ἀλλ' οὐκ ἐν πάσῃν ἡ γνώσις: τινες δὲ τὴν συνείδησιν τοῦ εἰδωλοῦ, ἕως ἀρτίως ὡς εἰδωλοθύτον ἐσθίουσιν, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενῆς οὕσα μολυνεῖται. 8 Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐκ ἐστὶν ἐν τῷ Θεῷ· οὐτε γὰρ εἰς φαγώμενον περισσεύομεν, οὐτε εἰς⁵ μὴ φαγώμενον ὑστερούμεθα.

9 Βλέπετε δὲ μὴ πῶς ἡ ἐξουσία ὑμῶν⁶ αὐτὴ προσκομῆται γεινηταῖς ἀσθενούσιν.

10 Ἐάν τις ἰδῆ σε τὸν ἔχοντα γνώσιν⁷ ἐν εἰδωλείῳ⁸ κατακειμένον, οὐχὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ, ἀσθενῶν οὕτως, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλοθύτα ἐσθίειν; 11 Καὶ ἀπολείται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφός ἐπὶ τῇ σὴ γνώσει, δι' ὃν⁹ Χριστὸς ἀπέθανεν. 12 Οὕτως δὲ ἁμαρτανόντες εἰς τοὺς ἀδελφούς καὶ τυπῶντες αὐτῶν τὴν συνείδησιν ἀσθενούσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτανεῖτε. 13 Διόπερ εἰς βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν μου, οὐ μὴ φαγῶ κρεῖα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν ἀδελφόν μου σκανδαλίσω.

[*The 'rights' of an apostle*]

9.1 Οὐκ εἰμι ἀποστόλος? Οὐκ εἰμι ἐλευθερός? Οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν τὸν Κύριον ἡμῶν¹⁰ ἔώρακα? Οὐ τὸ ἔργον μου ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ? 2 Εἰ ἀλλοίς οὐκ εἰμι ἀποστόλος, ἀλλὰ γὰρ ὑμῖν εἰμι, ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ. 3 Ἡ ἐμὴ ἀπολογία τοῖς ἐμοῖς ἀνακρινούσιν αὐτὴ ἐστὶν: 4 Μὴ οὐκ ἔχοντες ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πίνειν? 5 Μὴ οὐκ ἔχοντες ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιεργάζεσθαι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀποστολοὶ καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ Κυρίου, καὶ Κηφᾶς? 6 Ἡ μόνος ἐγὼ καὶ Βαρναβᾶς οὐκ ἔχοντες ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι? 7 Τίς στρατεύεται ἰδιοῖς οἰκονομίαις ποτε? Τίς φυτεύει ἀμπελῶνα καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει? Ἡ τίς ποιμαίνει ποίμνην καὶ ἐκ τοῦ γαλακτοῦ τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει? 8 Μὴ κατὰ ἀνθρώπον ταῦτα λαλῶ? Ἡ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει? 9 Ἐν γὰρ τῷ Μωσέως νόμῳ γεγραπταί: "Οὐ φιμώσεις βῶν ἀλωῶντα."¹¹ Μὴ τῶν βῶν μέλει¹ τῷ Θεῷ,

¹ καρδία || 1 αὐτοῦ 444

² 141 omits καλῶς ποιεῖ ο ὁ δὲ μὴ ἐδγαμιζὼν (clear homoioteleuton—supplied in the margin by a different hand)

³ καὶ || --- [20%] 432,444,547,1251,1876,1892

⁴ τῆς || --- [40%] 2466

⁵ εἰς || ἀν 2466

⁶ ὑμῶν || ἡμῶν 386

⁷ ἔχοντα γνώσιν || ~ 21 1892

⁸ εἰδωλείῳ || εἰδωλίῳ [10%] 201

⁹ οὐ || 1 ο 2466

¹⁰ ἡμῶν || --- 141

¹¹ ἀλωῶντα || ἀλωῶντα 35^c,328,386,444,928,1249,1250^d,1251,1637^e,1855,1876,2587

10 ἢ δι' ἡμᾶς παντως λέγει? Δι' ἡμᾶς γὰρ ἐγγραφῆ, ὅτι ἐπ' ἐλπίδι οφείλει ὁ ἀροτριῶν ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἄλων² τῆς ἐλπίδος αὐτοῦ μετεχειν ἐπ' ἐλπίδι.

[To live from the Gospel]

11 Εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐσπειραμέν, μέγα εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκικὰ θηρίσομεν? 12 Εἰ ἄλλοι τῆς ἐξουσίας ὑμῶν μετεχουσιν, οὐ³ μάλλον ἡμεῖς? Ἀλλ' οὐκ ἐχρησαμεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στεγομέν ἵνα μὴ ἐγκοπῆν τινα δώμεν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ. 13 Οὐκ οἰδατε ὅτι οἱ τὰ ἱερά ἐργαζόμενοι ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν, οἱ τῷ θυσιαστηρίῳ προσεδρευόντες τῷ θυσιαστηρίῳ συμμερίζονται? 14 Οὕτως καὶ ὁ Κύριος διατάξεν τοῖς τῷ εὐαγγελίῳ καταγγέλλουσιν ἐκ τοῦ εὐαγγελίου ζῆν.

[To forego a right]

15 Ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησαμην τούτων, οὐκ ἐγράψα δὲ ταῦτα ἵνα οὕτως γενῆται ἐν ἐμοί· καλὸν γὰρ μοι μάλλον ἀποθάνειν ἢ τὸ καυχῆμα μου ἵνα τις κενώσῃ 16—εἰ γὰρ εὐαγγελίζωμαι, οὐκ ἐστὶν μοι καυχῆμα, ἀνάγκη γὰρ μοι ἐπικείται· οὐαὶ δὲ μοι ἐστὶν εἰ μὴ εὐαγγελίζωμαι! 17 (Εἰ γὰρ ἔκων τοῦτο πρᾶσσω, μισθὸν ἔχω· εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπιστευμαι.) 18 Τίς οὖν μοι ἐστὶν ὁ μισθός? Ἴνα εὐαγγελιζόμενος ἀδαπανῶν θῆσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ Χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ καταχρησασθῆναι τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγελίῳ.

[All things to all men]

19 Ἐλευθέρους γὰρ ὦν ἐκ πάντων, πασὶν ἐμαυτὸν ἐδουλώσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδήσω: 20 Καὶ ἐγενόμην τοῖς Ἰουδαίοις ὡς Ἰουδαῖος, ἵνα Ἰουδαίους κερδήσω· τοῖς ὑπὸ νόμον ὡς ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω· 21 τοῖς ἀνόμοις ὡς ἀνόμος (μὴ ὦν ἀνόμος Θεῷ ἀλλ' εἰννομός Χριστῷ), ἵνα κερδήσω ἀνόμους· 22 ἐγενόμην τοῖς ἀσθενέσιν ὡς ἀσθενής, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. Τοῖς πασὶν γέγονα τὰ πάντα, ἵνα παντως τινὰς σώσω. 23 Τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα συγκοινωνός αὐτοῦ γενώμαι.

[Even an apostle can be rejected]

24 Οὐκ οἰδατε ὅτι οἱ ἐν σταδίῳ τρεχόντες πάντες μὲν τρεχουσιν, εἰς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον? Οὕτως τρεχετε ἵνα καταλάβητε. 25 Πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος πάντα ἐγκρατεῦεται—ἐκεῖνοι μὲν οὖν ἵνα φθάρτων στεφάνου λαβῶσιν, ἡμεῖς δὲ ἀφθάρτων. 26 Ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀθλῶς· οὕτως πυκτεῦω, ὡς οὐκ ἀερα δαίρων. 27 Ἀλλ' ὑπὸ πιαζῶ μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ, μὴ πῶς ἀλλοίς κηρυξᾶς, αὐτὸς ἀδοκιμὸς γενώμαι.

[Learn from Israel]

10.1 Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν, ἀδελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ τῆν νεφέλῃν ἦσαν καὶ πάντες διὰ τῆς θαλάσσης διήλθον 2—καὶ πάντες εἰς τὸν Μωϋσῆν⁴ ἐβαπτίσαντο⁵ ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θαλάσσῃ—3 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευματικὸν ἐφαγόν 4 καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πομᾶ πνευματικὸν ἐπιόν· ἐπιόν γὰρ ἐκ πνευματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας, ἢ δὲ πέτρα ἦν ὁ Χριστός. 5 Ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν εὐδοκήσεν ὁ Θεός—κατεστρωθήσαν γὰρ ἐν τῇ ἐρημίᾳ!

[Examples]

6 Ταῦτα δὲ τυποὶ⁶ ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν καθὼς κακεῖνοι ἐπεθυμήσαν. 7 Μῆδε εἰδωλολάτραι γίνεσθε, καθὼς τινες⁷ αὐτῶν· ὡς περ γεγραπται: “Ἐκαθίσεν ὁ λαὸς φαγεῖν καὶ πιεῖν, καὶ ἀνεστήσαν παιζεῖν.” 8 Μῆδε πορνεύωμεν, καθὼς τινες αὐτῶν ἐπορνεύσαν—καὶ ἐπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἑκοσὶ τρεῖς χιλιάδες! 9 Μῆδε ἐκπειραζώμεν τὸν Χριστόν, καθὼς καὶ τινες αὐτῶν⁸ ἐπειράσαν—καὶ ὑπὸ τῶν ὀφείων

¹ μελεῖ || μελλεῖ [22%] 1892

² ἄλων || ἀλωων 35, 328, 386, 444, 928, 1247, 1249, 1250, 1251, 1628, 1637, 1855, 1876, 2587

³ οὐ || 1 πολλῶ 2587

⁴ μωϋσῆν || μωσην [20%] 444

⁵ ἐβαπτίσαντο || ἐβαπτίσθησαν [10%] 444

⁶ τυποὶ || τυπος 444 (corrected)

⁷ τινες || 1 ἐξ 444

⁸ αὐτῶν || αὐτοῖν 141

απωλονται! 10 Μηδε γογγυζετε καθως και¹ τινες αυτων εγογγυσαν—και απωλονται υπο του ολοθρευτου!

11 Ταυτα δε παντα τυποι² συνεβαινον εκεινοις, εγραφη δε προς νουθεσιαν ημων, εις ους τα τελη των αιωνων κατητησεν. 12 Ωστε ο δοκων εσταναι βλεπετω μη πεση! 13 Πειρασμος υμας ουκ ειληφεν ει μη ανθρωπιнос, δυνατος³ δε ο Θεος, ος ουκ εασει υμας πειρασθηναι υπερ ο δυνασθε, αλλα ποιησει συν τω πειρασμω και την εκβασιν, του δυνασθαι υμας υπενεγκειν.

[Eschew idolatry]

14 Διοπερ, αγαπητοι μου, φευγετε απο της ειδωλολατριας! 15 Ως φρονιμοις λεγω· κρινατε υμεις ο φημι. 16 Το ποτηριον της ευλογιας ο ευλογουμεν, ουχι κοινωνια του αιματος του Χριστου εστιν? Τον αρτον ον κλωμεν, ουχι κοινωνια του σωματος του Χριστου εστιν? 17 Οτι εις αρτος, εν σωμα οι πολλοι εσμεν, οι γαρ παντες εκ του ενοσ αρτου μετεχομεν. 18 Βλεπετε τον Ισραηλ κατα σαρκα: ουχι οι εσθιοντες τας θυσιας κοινωνοι του θυσιαστηριου⁴ εισιν?

[Idol = demon]

19 Τι ουν φημι? Οτι ειδωλον τι εστιν, η οτι⁵ ειδωλοθυτον τι εστιν? 20 Αλλ' οτι α θυει τα εθνη δαιμονιοις θυει και ου Θεω. Ου θελω δε υμας κοινωνους των δαιμονιων γινεσθαι. 21 Ου δυνασθε ποτηριον Κυριου πινειν και ποτηριον δαιμονιων· ου δυνασθε τραπεζης Κυριου μετεχειν και τραπεζης δαιμονιων. 22 Η παραζηλουμεν τον Κυριον? Μη ισχυροτεροι αυτου εσμεν?

[About conscience]

23 Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ου παντα συμφερει. Παντα μοι εξεστιν, αλλ' ου παντα οικοδομει. 24 Μηδεις το εαυτου ζητειω αλλα το του ετερου εκαστος. 25 Παν το εν μακελλω πωλουμενον⁶ εσθιετε, μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν· 26 “του γαρ Κυριου η γη και το πληρωμα αυτης.” 27 Ει δε τις καλει υμας των απιστων και θελετε πορευεσθαι, παν το παρατιθεμενον υμιν εσθιετε, μηδεν ανακρινοντες δια την συνειδησιν. 28 Εαν⁷ δε τις υμιν ειπη, “Τουτο ειδωλοθυτον εστιν,” μη εσθιετε δι' εκεινον τον μηνυσαντα και την συνειδησιν· “του γαρ Κυριου η γη και το πληρωμα αυτης.” 29 Συνειδησιν, δε λεγω, ουχι την εαυτου αλλα την του ετερου.

[Do all to the glory of God]

Ίνα τι γαρ η ελευθερια μου κρινεται υπο αλλης συνειδησεως? 30 Ει εγω χαριτι μετεχω, τι βλασφημουμαι υπερ ου εγω ευχαριστω? 31 Ειτε ουν εσθιετε ειτε πινετε, ειτε τι ποιειτε,⁸ παντα εις δοξαν Θεου ποιειτε. 32 Απροσκοποι γινεσθε και Ιουδαιοις και Έλλησιν και τη εκκλησια του Θεου 33—καθως καγω⁹ παντα πασιν αρεσκω, μη ζητων το εμαυτου συμφερον αλλα το των πολλων, ινα σωθωσιν. 11.1 Μιμηται μου γινεσθε¹⁰ καθως καγω Χριστου.

[The nature of Church life]

[About women]

11.2 Επαινω δε υμας, αδελφοι, οτι παντα μου μεμνησθε, και καθως παρεδωκα υμιν, τας παραδοσεις κατεχετε. 3 Θελω δε υμας ειδεναι οτι παντος ανδρος η κεφαλη ο Χριστος εστιν, κεφαλη δε γυναικος ο ανηρ, κεφαλη δε Χριστου ο Θεος. 4 Πας ανηρ προσευχομενος η προφητευων κατα κεφαλης εχων καταισχυνει την κεφαλην αυτου. 5 Πασα δε γυνη

¹ και || --- (18.6%) 444

² τυποι || --- (0.9%) 386

³ δυνατος || πιστος [70%] 444,1892°

⁴ του θυσιαστηριου || των θυσιαστηριων 2466

⁵ οτι || --- 328,547,928,1250,1855

⁶ πωλουμενον || πωλλουμενον 1892

⁷ εαν || ει 201

⁸ ειτε τι ποιειτε || --- 204 [homoioteleuton]

⁹ καγω || εγω 141

¹⁰ γινεσθε || γινεσθαι 1892

προσευχομένη ἢ προφητευσάσα ακατακαλυπτῶ τῆ κεφαλῆ καταισχνεῖ¹ τὴν κεφαλὴν ἑαυτῆς² —ἐν γὰρ ἐστὶν καὶ τὸ αὐτὸ τῆ ἐξυρῆμενῆ. 6 Εἰ γὰρ οὐ κατακαλυπτεται γυνὴ, καὶ κειρασθῶ. Εἰ δὲ αἰσχροὺν γυναικὶ τὸ κειρεσθαι³ ἢ ξυρασθαι, κατακαλυπτεσθῶ.

7 Ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ ὀφείλει κατακαλυπτεσθαι τὴν κεφαλὴν, εἰκὼν καὶ δοξά Θεοῦ ὑπαρχῶν· γυνὴ δὲ δοξά ἀνδρὸς ἐστὶν. 8 Οὐ γὰρ ἐστὶν ἀνὴρ ἐκ γυναικὸς, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρὸς· 9 καὶ γὰρ οὐκ ἐκτισθῆ ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυνὴ διὰ τὸν ἀνδρα 10—διὰ τοῦτο ὀφείλει ἢ γυνὴ ἐξουσίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, διὰ τοὺς ἀγγέλους—11 πλὴν οὐτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς οὐτε γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς, ἐν Κυρίῳ. 12 Ὡσπερ γὰρ ἡ γυνὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναικὸς· τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ Θεοῦ.

13 Ἐν ὑμῖν αὐτοῖς⁴ κρινατε: πρεπον ἐστὶν γυναῖκα ἀκατακαλυπτῶν τῷ Θεῷ⁵ προσευχεσθαι? 14 Ἡ οὐδὲ αὐτὴ ἢ φύσις διδάσκει ὑμᾶς ὅτι ἀνὴρ μὲν⁶ εἶν κομᾶ, ἀτιμία αὐτῷ ἐστὶν? 15 Γυνὴ δὲ εἶν κομᾶ, δοξά αὐτὴ ἐστὶν, ὅτι ἡ κομὴ ἀντι περιβολαίου δεδοται.

16 Εἰ δὲ τις δοκεὶ φιλονεικὸς εἶναι, ἡμεῖς τοιαυτὴν συνῆθειαν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἰ ἐκκλησιαὶ τοῦ Θεοῦ.

[About the Lord's Supper]

[Some local abuses]

17 Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινώ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρείττον ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον συνερχεσθε. 18 Πρωτὸν μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν ἐκκλησία, ἀκουῶ σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπαρχειν, καὶ μέρος τι πιστεῦω. 19 Δεῖ γὰρ καὶ αἵρεσεις ἐν ὑμῖν⁷ εἶναι ἵνα οἱ δοκιμοὶ φανεροὶ γενῶνται ἐν ὑμῖν.

20 Συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ,⁸ οὐκ ἐστὶν κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. 21 Ἐκάστος γὰρ τὸ ἴδιον δεῖπνον προλαμβάνει⁹ ἐν τῷ φαγεῖν, καὶ ὅς μὲν πεινά, ὅς δὲ μεθύει! 22 Μὴ γὰρ οἰκίας οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθιεῖν καὶ πινεῖν? Ἡ τῆς ἐκκλησίας τοῦ Θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχνεῖτε τοὺς μὴ ἔχοντας? Τί ὑμῖν εἰπῶ? Ἐπαινεσῶ ὑμᾶς ἐν τούτῳ? Οὐκ ἐπαινώ!

[How the Lord inaugurated it]

23 Ἐγὼ γὰρ παρελάβον ἀπο τοῦ Κυρίου ὃ καὶ παρεδῶκα ὑμῖν: ὅτι ὁ Κύριος Ἰησοῦς,¹⁰ ἐν τῇ νυκτὶ ἣ παρεδίδото, ἔλαβεν ἄρτον· 24 καὶ εὐχαριστήσας ἐκλάσεν καὶ εἶπεν: “Λαβετε, φαγετε· τοῦτο μου ἐστὶν τὸ σῶμα τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλωμενον· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀναμνησιν.” 25 Ὡσαυτὼς καὶ τὸ ποτήριον, μετὰ τὸ δεῖπνησαι, λέγων: “Τοῦτο τὸ¹¹ ποτήριον ἢ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ αἵματι· τοῦτο ποιεῖτε, ὅσακις ἀν πινητε, εἰς τὴν ἐμὴν ἀναμνησιν.” 26 Ὅσακις γὰρ ἀν ἐσθιητε τὸν ἄρτον τούτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πινητε, τὸν θάνατον τοῦ Κυρίου καταγγέλλετε ἀχρις οὗ ἀν ἐλθῆ.

[Be careful to partake worthily]

27 Ὡστε ὅς ἀν ἐσθιῆ τὸν ἄρτον τούτον ἢ πινῆ¹² τὸ ποτήριον τοῦ Κυρίου ἀναξίως ἐνοχὸς ἐστὶ τοῦ σώματος καὶ τοῦ αἵματος τοῦ Κυρίου. 28 Δοκιμαζέτω δὲ ἀνθρώπος ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω καὶ ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. 29 Ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πίνων ἀναξίως κριμα ἑαυτῷ ἐσθιέει καὶ πινέει, μὴ διακρινῶν τὸ σῶμα τοῦ Κυρίου. 30 Διὰ τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἀρρωστοὶ, καὶ κοιμῶνται ἱκανοί.

¹ καταισχνεῖ || καταισχνῆ 1249

² εαυτῆς || αὐτῆς [20%] 201

³ κειρεσθαι || κειρασθαι [64%] 1892

⁴ αὐτοῖς || αὐτοῖς 18

⁵ θεῷ || κυρίῳ 328,928,1247,1249,1855

⁶ μὲν || 1 γὰρ 141

⁷ αἵρεσεις ἐν ὑμῖν || ~ 231 [10%] 201

⁸ ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ || ~ 2341 2466

⁹ προλαμβάνει || προσλαμβάνει 204,386

¹⁰ ἰησοῦς || --- 204

¹¹ 386 has το- -το from one line to the next

¹² πινῆ || πινέει [13%] 1892

31 Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρινόμεν, οὐκ ἀν ἐκρινόμεθα. 32 Κρινόμενοι δέ, ὑπο Κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ συν τῷ κόσμῳ κατακριθῶμεν.

33 Ὡστε, ἀδελφοί μου, συνερχόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδεχέσθε. 34 Εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς κρίμα συνερχῆσθε. Τα δέ λοιπὰ ὡς ἀν ἐλθῶ διαταξομαι.¹

[About spiritual gifts]

12.1 Περὶ δέ τῶν πνευματικῶν, ἀδελφοί, οὐ θελω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. 2 Οἴδατε ὅτι ὅτε ἐβή ηἴτε πρὸς τὰ εἰδῶλα τὰ ἀφωνα² ὡς ἀν ἠγεσθε³ ἀπαγομῆνοι. 3 Διὸ γνωρίζω ὑμῖν ὅτι οὐδεὶς ἐν Πνεύματι Θεοῦ λαλῶν λέγει ἀναθεμα Ἰησοῦν, καὶ οὐδεὶς δυνατὸς εἰπεῖν Κυρίου Ἰησοῦν εἰ μὴ ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ.

4 Διαίρεσεις δέ χαρισμάτων εἰσιν, τὸ δὲ αὐτὸ Πνεῦμα. 5 Καὶ διαίρεσεις διακονιῶν εἰσιν, καὶ ὁ αὐτὸς Κύριος. 6 Καὶ διαίρεσεις ἐνεργημάτων εἰσιν, ὁ δὲ αὐτὸς ἐστὶν⁴ Θεὸς ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πασίν. 7 Ἐκαστῷ δέ δίδεται ἢ φανερωσίς τοῦ πνεύματος πρὸς τὸ συμφέρον.

[A list of gifts]

8 Ὡ μὲν γὰρ διὰ τοῦ Πνεύματος δίδεται λόγος σοφίας· ἀλλῶ δὲ λόγος γνώσεως, κατὰ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα· 9 ἕτερον δὲ πίστις, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι· ἀλλῶ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων, ἐν τῷ αὐτῷ Πνεύματι.⁵ 10 ἀλλῶ δὲ ἐνεργήματα δυνάμεων, ἀλλῶ δὲ προφητεία,⁶ ἀλλῶ δὲ διακρίσεις⁷ πνευματικῶν· ἕτερον δὲ γένη γλωσσῶν, ἀλλῶ δὲ ἑρμηνεῖα γλωσσῶν. 11 Πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ Πνεῦμα, διαίρουν ἰδία ἕκαστῷ καθὼς βούλεται.

[An analogy from the body]

12 Καθὰπερ γὰρ τὸ σῶμα ἓν ἐστὶν καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἓνός, πολλὰ οὐτὰ, ἓν ἐστὶν σῶμα, οὕτως καὶ ὁ Χριστός. 13 Καὶ γὰρ ἐν ἓν Πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτισθημεν—εἴτε Ἰουδαῖοι εἴτε Ἕλληνες, εἴτε δούλοι εἴτε ἐλευθεροί—καὶ πάντες εἰς ἓν Πνεῦμα ἐποτισθημεν. 14 Καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἐστὶν ἓν μέλος ἀλλὰ πολλὰ. 15 Ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, “Ὅτι οὐκ εἰμι χεὶρ, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,” οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ σώματος. 16 Καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, “Ὅτι οὐκ εἰμι ὀφθαλμός, οὐκ εἰμι ἐκ τοῦ σώματος,” οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ σώματος. 17 Εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμός, πού ἢ ἀκοή; Εἰ ὅλον ἀκοή, πού ἢ ὀσφρησίς; 18 Νῦν δὲ ὁ Θεὸς ἐθετο τὰ μέλη, ἐν ἕκαστῳ αὐτῶν, ἐν τῷ σώματι καθὼς ἠθέλησεν. 19 (Εἰ δὲ ἦν τὰ⁸ πάντα ἓν μέλος, πού τὸ σῶμα; 20 Νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη ἓν δὲ σῶμα.)

21 Οὐ δυνατὸν δὲ ὁ⁹ ὀφθαλμός εἰπεῖν τῇ χειρὶ, “Χρειαὶ σου οὐκ ἐχῶ”· ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσίν, “Χρειαὶ ὑμῶν οὐκ ἐχῶ¹⁰”. 22 Ἀλλὰ πολλῶ μαλλον τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν ἀναγκαῖα ἐστὶν. 23 Καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώματος, τοῦτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτιθέμεν· καὶ τὰ ἀσχημονα ἡμῶν εὐσχημοσύνην περισσοτέραν ἔχει, 24 τὰ δὲ εὐσχημονα ἡμῶν οὐ χρειαὶν ἔχει. Ἀλλ’ ὁ Θεὸς συνεκράσεν τὸ¹¹ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δούς τιμὴν, 25 ἵνα μὴ ἦ¹² σχίσμα¹³ ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ

¹ διαταξομαι || διαταξωμαι 1892

² ἀφωνα || ἀφωνα 187

³ ἠγεσθε || ἠγεσθε 1892

⁴ ἐστὶν || --- (20.5%) 1892

⁵ ἀλλῶ δὲ χαρίσματα ἰαμάτων ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι || --- 1637 (clear homoioteleuton)

⁶ προφητεία || προφητεῖαι 201

⁷ διακρίσεις || διακρίσις 1249

⁸ τὰ || --- 1892

⁹ ο || --- [30%] 201,1548

¹⁰ οὐκ ἐχῶ || οὐκ κεχῶ 1249 [-κ κ- from one line to the next]

¹¹ τὸ || τῷ 1548

¹² ἦ || --- 2466

¹³ σχίσμα || σχίσματα [40%] 1897

το αυτο ὑπερ αλληλων μεριμνωσιν τα μελη· 26 και ειτε πασχει¹ ἓν μελος, συμπασχη² παντα τα μελη· ειτε δοξαζεται ἓν μελος, συγχειρη παντα τα μελη.

[*Functions in the Church*]

27 Ὑμεις δε³ εστε σωμα Χριστου, και μελη εκ μερους. 28 Και οὐς μεν εθετο ὁ Θεος εν τη εκκλησια: πρωτον αποστολους, δευτερον προφητας, τριτον διδασκαλους· επειτα δυναμεις, ειτα χαρισματα ιαματων, αντιληψεις, κυβερνησεις, γενη γλωσσων. 29 Μη παντες αποστολοι? Μη παντες προφηται? Μη παντες διδασκαλοι? Μη παντες δυναμεις? 30 Μη παντες χαρισματα εχουσιν ιαματων? Μη παντες γλωσσαις λαλουσιν? Μη παντες διερμηνευουσιν? 31 Ζηλουτε δε τα χαρισματα τα κρειττονα.

[*About agape love*]

Και ετι καθ' ὑπερβολην ὁδον ὑμιν δεικνυμι. 13.1 Εαν ταις γλωσσαις των ανθρωπων λαλω και των αγγελων, αγαπην δε μη εχω, γενοια χαλκος ηχων ἢ κυμβαλον αλαλαζον. 2 Και εαν εχω προφητειαν και ειδω τα μυστηρια παντα και πασαν την γνωσιν, και εαν εχω πασαν την πιστιν, ὡστε ορη μεθιστανειν, αγαπην δε μη εχω, ουθεν ειμι. 3 Και εαν ψωμισω παντα τα ὑπαρχοντα μου και εαν παραδω το σωμα μου ἵνα καυθησομαι,⁴ αγαπην δε μη εχω, ουδεν ωφελουμαι.

[*Love described*]

4 Ἡ αγαπη μακροθυμει, χρηστευεται· ἡ αγαπη ου ζηλοι· ἡ αγαπη ου περπερευεται, ου φυσιουται, 5 ουκ ασχημονει, ου ζητει τα ἑαυτης, ου παροξυνεται, ου λογιζεται το κακον· 6 ου χαιρει επι τη αδικια, συγχειρει δε τη αληθεια· 7 παντα στεγει, παντα πιστευει, παντα ελπίζει, παντα ὑπομενει· 8 ἡ αγαπη ουδεποτε εκπιπτει.

[*Love contrasted*]

Ειτε δε προφητεια, καταργηθησονται· ειτε γλωσσαι, παυσονται· ειτε γνωσις, καταργηθησεται· 9 εκ μερους δε γινωσκομεν και εκ μερους προφητευομεν. 10 Ὅταν δε ελθῃ το τελειον, τοτε το εκ μερους καταργηθησεται. 11 (Ὅτε ημην νηπιος, ὡς νηπιος ελαλουν, ὡς νηπιος εφρονουν, ὡς νηπιος ελογιζομην· ὁτε δε γενοια ανηρ, κατηργηκα τα του νηπιου.) 12 Βλεπομεν γαρ αρτι δι' εσοπτρου εν αινιγματι, τοτε δε προσωπον προς προσωπον. Αρτι γινωσκω εκ μερους, τοτε δε επιγνωσομαι καθως και επεγνωσθην.

13 Νυνι δε μινει πιστις, ελπις, αγαπη, τα τρια ταυτα· μειζων δε τουτων ἡ αγαπη.

[*Prophecy is better than Tongues*]

14.1 Διωκετε την αγαπην, ζηλουτε δε τα πνευματικα, μαλλον δε ἵνα προφητευητε.

2 Ὅ γαρ λαλων γλωσση ουκ ανθρωποις λαλει αλλα τω Θεω, ουδεις γαρ ακουει· πνευματι δε λαλει μυστηρια. 3 Ὅ δε προφητευων ανθρωποις λαλει οικοδομην και παρακλησιν και παραμυθιαν. 4 Ὅ λαλων γλωσση ἑαυτον οικοδομει, ὁ δε προφητευων εκκλησιαν οικοδομει.⁵ 5 Θελω δε παντας ὑμας λαλειν γλωσσαις, μαλλον δε ἵνα προφητευητε· μειζων γαρ ὁ προφητευων ἢ ὁ λαλων γλωσσαις (εκτος ει μη διερμηνευει), ἵνα ἡ εκκλησια οικοδομην λαβη.

[*Messages need to be intelligible*]

6 Νυνι δε, αδελφοι, εαν ελθω προς ὑμας γλωσσαις λαλων, τί ὑμας ωφελησω, εαν μη ὑμιν λαλησω ἢ εν αποκαλυψει,⁶ ἢ εν γνωσει, ἢ εν προφητεια, ἢ εν διδαχη? 7 Ὅμως τα αψυχα φωνην διδοντα, ειτε αυλος ειτε κιθαρα· εαν διαστολην τοις φθογγοις μη διδω, πως γνωσθησεται το αυλουμενον ἢ το κιθαριζομενον? 8 Και γαρ εαν αδηλον φωνην σαλπιγξ δω, τίς παρασκευασεται εις πολεμον? 9 Οὕτως και ὑμεις: δια της γλωσσης εαν μη ευσημον λογον δωτε, πως γνωσθησεται το λαλουμενον? Εσεσθε γαρ εις αερα λαλουντες. 10 Τοσαυτα ει

¹ πασχει || συμπασχει 201^c

² συμπασχη || συμπαισχη 1637

³ δε || --- [5%] 201

⁴ καυθησομαι || καυθησωμαι (44.7%) 386{432,604}1548,1628,1637 (f^{351/4} according to TuT—generally the weaker representatives)

⁵ 141 omits ο δε προφητευων εκκλησιαν οικοδομει (clear homoioteleuton—supplied in the margin by a different hand)

⁶ αποκαλυψει || αποκαλυψη 201^c

τιχοι γενη φωνων εστιν εν κοσμω, και ουδεν αυτων αφωνον. 11 Εαν ουν μη ειδω την δυναμιν της φωνης, εσομαι τω λαλουντι βαρβαρος, και ο λαλων εν¹ εμοι βαρβαρος.

12 Ούτως και υμεις: επει ζηλωται εστε πνευματων, προς την οικοδομην της εκκλησιας ζητειτε, ινα περισσευητε. 13 Διοπερ ο λαλων γλωσση προσευχεσθω ινα διερμηνευη. 14 Εαν γαρ προσευχωμαι² γλωσση, το πνευμα μου προσευχεται, ο δε νους μου ακαρπος εστιν. 15 Τί ουν εστιν? Προσευξομαι τω πνευματι, προσευξομαι δε και τω νοι· ψαλω³ τω πνευματι, ψαλω δε και τω νοι. 16 Επει εαν ευλογησης τω πνευματι, ο αναπληρων τον τοπον του ιδιωτου, πως ερει το “Αμην” επι τη ση ευχαριστια,⁴ επειδη τί λεγεις ουκ οιδεν?⁵ 17 Συ μεν γαρ⁶ καλως ευχαριστεις, αλλ’ ο ετερος ουκ οικοδομειται.

[Paul's example]

18 Ευχαριστω τω Θεω μου παντων υμων μαλλον γλωσσαις⁷ λαλων, 19 αλλ’ εν εκκλησια θελω πεντε λογους δια του νοος μου λαλησαι, ινα και αλλους κατηχησω, η μυριους λογους εν γλωσση.

20 Αδελφοι, μη παιδια γινεσθε ταις φρεσιν—αλλα τη κακια ιηπιαζετε, ταις δε⁸ φρεσιν τελειοι γινεσθε. 21 Εν τω νομω γεγραπται οτι: “Εν ετερογλωσσοις και εν χειλεσιν ετεροις λαλησω τω λαω τουτω, και ουδ’ ούτως εισακουσονται μου,” λεγει Κυριος. 22 ‘Ωστε αι γλωσσαι εις σημειον εισιν, ου τοις πιστευουσιν αλλα τοις απιστοις· η δε προφητεια ου τοις απιστοις αλλα τοις πιστευουσιν. 23 Εαν ουν συνελθη η εκκλησια ολη επι το αυτο και παντες γλωσσαις λαλωσιν, εισελθωσιν δε ιδιωται η απιστοι, ουκ ερουσιν οτι μαινεσθε? 24 Εαν δε παντες προφητευωσιν, εισελθη δε τις απιστος η ιδιωτης, ελεγχεται υπο παντων, ανακρινεται υπο παντων. 25 Και ούτως τα κρυπτα της καρδιας αυτου φανερα γινεται, και ούτως, πεσων επι προσωπον προσκυνησει τω Θεω, απαγγελων⁹ οτι, “Οντως ο Θεος εν υμιν εστιν!”

[There are limits]

26 Τί ουν εστιν, αδελφοι? ‘Οταν συνερχησθε, εκαστος υμων ψαλμον εχει, διδαχην εχει, γλωσσαν εχει, αποκαλυψιν εχει, ερμηνειαν εχει. Παντα προς οικοδομην γινεσθω. 27 Ειτε γλωσση τις λαλει, κατα δυο η το πλειστον τρεις, και ανα μερος, και εις διερμηνευετω. 28 Εαν δε μη η διερμηνευτης, σιγατω εν εκκλησια· εαυτω δε λαλειτω και τω Θεω. 29 Προφηται δε δυο η τρεις λαλειτωσαν, και οι αλλοι διακρινετωσαν. 30 Εαν δε αλλω αποκαλυφθη καθημενω, ο πρωτος σιγατω. 31 Δυνασθε γαρ καθ’ ένα¹⁰ παντες προφητευειν, ινα παντες μανθανωσιν και παντες παρακαλωνται. 32 Και πνευματα προφητων προφηταις υποτασσεται. 33 Ου γαρ εστιν ακαταστασιας ο Θεος αλλ’ ειρηνης.

[Wives are not to speak]

‘Ως εν πασαις ταις εκκλησιαις των αγιων, 34 αι γυναικες υμων εν ταις εκκλησιαις σιγατωσαν, ου γαρ επιτετραπται αυταις λαλειν, αλλ’ υποτασσεσθαι, καθως και ο νομος λεγει. 35 Ει δε τι μαθειν θελουσιν,¹¹ εν οικω τους ιδιους ανδρας επερωτατωσαν, αισχρον γαρ εστιν γυναιξιν εν εκκλησια λαλειν. 36 ‘Η αφ’ υμων¹² ο λογος του Θεου εξηλθεν? ‘Η εις υμας μονους κατηνησεν?

¹ εν || --- 1892 (141—corrected)

² προσευχωμαι || προσευχομαι [15%] 1892

³ ψαλω || ψαλλω 1892 (twice)

⁴ ευχαριστια || ευχαρια 1892

⁵ οιδεν || ειδε 18

⁶ γαρ || --- 1892

⁷ μαλλον γλωσσαις || ~ 21 1892 || 2 386

⁸ δε || --- 141

⁹ απαγγελων || απαγγελων 1892

¹⁰ καθ’ ένα || καθένα 386,928,1249,1548,1637,1892,2466,2587 (one word)

¹¹ θελουσιν || εθελουσιν [2%] 1637

¹² υμων || ημων 2466

[Paul gets 'authoritative']

37 Εἰ¹ τις δοκεῖ προφήτης εἶναι ἢ πνευματικός, ἐπιγινώσκετω ἃ γράφω ὑμῖν ὅτι Κυρίου εἰσὶν ἐντολαί. 38 Εἰ δὲ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοεῖτω.

39 Ὡστε, ἀδελφοί, ζηλοῦτε τὸ προφητεῦν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσσαις μὴ κωλυετέ. 40 Πάντα εὐσημονῶς καὶ κατὰ τάξιν γίνεσθω.

[About the resurrection]

[A review]

15.1 γινώριζω δὲ ὑμῖν,² ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον ὃ εὐηγγελισαμην³ ὑμῖν, ὃ καὶ παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἐστήκατε· 2 δι' οὗ καὶ σωζέσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισαμην ὑμῖν, εἰ κατεχετε—ἐκτος εἰ μὴ εἰκὴ ἐπιστευσάτε. 3 Παρέδωκα γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις ὃ καὶ παρελάβον: ὅτι Χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν κατὰ τὰς Γραφάς, 4 καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι ἐγήγερται τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ κατὰ τὰς Γραφάς, 5 καὶ ὅτι ὠφθῆ Κηφᾶ, εἶτα τοῖς δώδεκα. 6 Ἐπειτα ὠφθῆ ἐπ' αὐτῶν πεντακοσίοις ἀδελφοῖς ἐφ' ἑσθλῶν, ἐξ⁴ ὧν οἱ πλείους μένουσιν ἕως ἄρτι, τινες δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. 7 Ἐπειτα ὠφθῆ⁵ Ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πάνσιν. 8 Ἐσχάτον δὲ πάντων, ὡσπερὶ τῷ ἐκτρώματι, ὠφθῆ καμοί. 9 Ἐγὼ γὰρ εἰμι⁶ ὁ ἐλαχιστὸς τῶν ἀποστόλων, ὃς οὐκ εἰμι ἴκανος καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι ἐδιώξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Θεοῦ. 10 Χάριτι δὲ Θεοῦ εἰμι ὅ εἰμι, καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἢ εἰς ἐμέ⁷ οὐ κενὴ ἐγενήθη· ἀλλὰ περισσοτέρων αὐτῶν πάντων⁸ ἐκοπίασα—οὐκ ἐγὼ δέ, ἀλλ' ἡ χάρις τοῦ Θεοῦ ἢ συν ἐμοί. 11 Εἴτε οὖν⁹ ἐγὼ εἶτε ἐκεῖνοι, οὕτως κηρυσσομεν καὶ οὕτως ἐπιστευσάτε.

[Resurrection is a fact]

12 Εἰ δὲ Χριστὸς κηρυσσεται ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται, πῶς λεγούσιν τινες ἐν ὑμῖν ὅτι ἀναστάσις¹⁰ νεκρῶν οὐκ ἐστίν; 13 Εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἐστίν, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 14 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κενὸν ἀρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πίστις ὑμῶν! 15 Εὐρίσκομεθα δὲ καὶ ψευδομαρτυρῆσαι τοῦ Θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ Θεοῦ ὅτι ἠγειρεν τὸν Χριστόν, ὃν οὐκ ἠγειρεν, εἰπερ ἀρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. 16 Εἰ γὰρ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ Χριστὸς ἐγήγερται. 17 Εἰ δὲ Χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, μάταια ἢ ἡ πίστις ὑμῶν· ἐτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. 18 Ἀρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν Χριστῷ ἀπώλοντο. 19 Εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταυτῇ ἠλπικοτέες ἐσμεν ἐν Χριστῷ μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμεν.

[The sequence of events]

20 Νῦν δὲ Χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν· ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων ἐγενετο. 21 Ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. 22 Ὡσπερ γὰρ ἐν τῷ Ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ Χριστῷ πάντες ζωοποιήθησονται. 23 Ἐκαστὸς δέ¹¹ ἐν τῷ ἰδίῳ ταγματι: ἀπαρχὴ Χριστὸς, ἐπειτα οἱ τοῦ Χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ· 24 εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῶ τὴν βασιλείαν τῷ Θεῷ καὶ Πατρὶ, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν καὶ δύναμιν. 25 Δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεῦν ἀχρὶς οὗ ἀν θῆ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. 26 Ἐσχάτος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. 27 “Πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ.” Ὅταν δὲ εἴπῃ ὅτι πάντα ὑποτακτάτα, δηλοῦν ὅτι ἐκτος τοῦ ὑποταξάντος αὐτῷ τα πάντα. 28 Ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τα πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ Υἱὸς ὑποταγήσεται τῷ ὑποταξάντι αὐτῷ τα πάντα, ἵνα ἢ ὁ Θεὸς τα πάντα ἐν πάσιν.

¹ εἰ || 1 δε 1548

² ὑμῖν || ἡμῖν 1249

³ εὐηγγελισαμην || εὐηγγελισαμην 1892

⁴ ἐξ || ἐφ 1892

⁵ ὠφθῆ || --- 2466

⁶ εἰμι || μοι 1892

⁷ ἐμέ || μέ 201

⁸ αὐτῶν πάντων || ~ 21 1892

⁹ οὖν || γοῦν 2466

¹⁰ ἀνάστασις || 1 εκ 2466 (corrected)

¹¹ δε || --- 201

[Consequences of denial]

29 Επει τί ποιησουσιν οἱ βαπτιζομενοι ὑπερ των νεκρων? Εἰ ὅλως νεκροι ουκ εγειρονται, τί και βαπτιζονται ὑπερ των νεκρων? **30** Τί και ἡμεις κινδυνευομεν πασαν¹ ὥραν? **31** Καθ' ἡμεραν² αποθησκω—νη την ὑμετεραν³ καυχησιν ἣν εχω εν Χριστω Ἰησου τω Κυριω ἡμων. **32** Εἰ κατα ανθρωπον εθηριομαχησα εν Εφεσω, τί μοι το οφελος? Εἰ νεκροι ουκ εγειρονται, “Φαγωμεν και πιωμεν, αυριον γαρ αποθησκομεν!” **33** Μη πλανασθε: φθειρουσιν ἡθη χρηστα ὀμιλῖαι κακαι. **34** Εκνηψατε δικαιως και μη ἁμαρτανετε, αγνωσῖαι γαρ Θεου τινες εχουσιν. Προς εντροπην ὑμῖν λεγω.

[A philosophical objection]

35 Αλλ' ερει τις, “Πως εγειρονται οἱ νεκροι? Ποιω δε σωματι ερχονται?” **36** Αφρον, συ ὃ σπειρεις ου ζωοποιεῖται εαν μη αποθανῃ. **37** Και ὃ σπειρεις, ου το σωμα το γενησομενον σπειρεις, αλλα γυμνον κοκκον (εἰ τυχοι σιτου ἢ τινος των λοιπων). **38** Ὁ δε Θεος αυτω διδωσιν σωμα καθως ηθελησεν, και ἕκαστω των σπερματων το ἰδιον σωμα. **39** Ου πασα σαρξ ἢ αυτη⁴ σαρξ: αλλα αλλη μεν ανθρωπων, αλλη δε σαρξ κτηνων, αλλη δε ιχθυων, αλλη δε πτηνων.⁵ **40** Και σωματα επουρανια και σωματα επιγεια: αλλ' ἕτερα μεν ἢ των επουρανιων δοξα, ἕτερα δε ἢ των επιγειων. **41** Αλλη δοξα ἡλιου, και αλλη δοξα σεληνης, και αλλη δοξα αστερων: αστηρ γαρ αστερος⁶ διαφερει εν δοξη.

42 Οὕτως και ἡ αναστασις των νεκρων: σπειρεται εν φθορα, εγειρεται εν αφθαρσια· **43** σπειρεται εν ατιμια, εγειρεται εν δοξη: σπειρεται εν ασθενεια, εγειρεται εν δυναμει· **44** σπειρεται σωμα ψυχικον, εγειρεται σωμα πνευματικον. Εστιν σωμα ψυχικον και εστιν σωμα πνευματικον.

45 Οὕτως και γεγραπται: “Εγενετο ὁ πρωτος ανθρωπος, Αδαμ, εις ψυχην ζωσαν”· ὁ εσχατος Αδαμ εις πνευμα ζωοποιουν. **46** Αλλ' ου πρωτον το πνευματικον, αλλα το ψυχικον, επειτα το πνευματικον. **47** Ὁ πρωτος ανθρωπος εκ γης, χοικος: ὁ δευτερος ανθρωπος ὁ Κυριος εξ ουρανου. **48** Οἶος ὁ χοικος, τοιουτοι και οἱ χοικοι: και οἶος ὁ επουρανιος, τοιουτοι και οἱ επουρανιοι. **49** Και καθως εφορεσαμεν την εικονα του χοικου, φορεσωμεν⁷ και την εικονα του επουρανιου.

[Our turn is coming]

50 Τουτο δε φημι, αδελφοι, ὅτι σαρξ και αιμα βασιλειαν Θεου κληρονομησαι ου δυνανται: ουδε ἡ φθορα την αφθαρσιαν κληρονομεῖ. **51** Ἴδου, μυστηριον ὑμῖν λεγω: Παντες μεν ου κοιμηθησομεθα, παντες δε αλλαγησομεθα **52**—εν ατομω, εν ριπη οφθαλμου, εν τη εσχατη σαλπγγι—σαλπῖσει γαρ και οἱ νεκροι εγερθησονται αφθαρτοι, και ἡμεις αλλαγησομεθα. **53** Δει γαρ το φθαρτον τουτο ενδυσασθαι αφθαρσιαν, και το θνητον τουτο ενδυσασθαι αθανασιαν. **54** Ὅταν δε το φθαρτον τουτο ενδυσῃται αφθαρσιαν και το θνητον τουτο ενδυσῃται αθανασιαν,⁸ τοτε γενησεται ὁ λογος ὁ γεγραμμενος: “Κατεποθη ὁ θανατος εις νικος”. **55** “Που σου, Θανατε, το κεντρον? Που σου, Ἄδη, το νικος?” **56** Το δε κεντρον του θανατου ἡ ἁμαρτια, ἡ δε δυναμις της ἁμαρτιας ὁ νομος.

57 Τω δε Θεω χαρις τω διδοντι ἡμῖν το νικος δια του Κυριου ἡμων Ἰησου Χριστου! **58** Ὡστε, αδελφοι μου αγαπητοι, ἕδραιοι γινεσθε, αμετακινητοι, περισσευοντες εν τω εργω του Κυριου παντοτε, ειδοτες ὅτι ὁ κοπος ὑμων ουκ εστιν κενος εν Κυριω.

¹ κινδυνευομεν πασαν || ~ 21 2466

² καθημέραν (one word) 18,141,386,444,928,1249,1548,1637,1855,1892,1897,2466,2587

³ υμετεραν || ημετεραν [15%] 141

⁴ αυτη || αυτη 1855

⁵ πτηνων || πετεινων 386

⁶ αστερος || αστερων 201

⁷ φορεσωμεν || φορεσομεν [18%] 1637^a (1892—corrected)

⁸ 386 omits οταν δε το φθαρτον τουτο ενδυσῃται αφθαρσιαν και το θνητον τουτο ενδυσῃται αθανασιαν (obvious homoioteleuton—supplied in margin)

[Concluding topics]
[About a special collection]

16.1 Περι δε της λογίας της εις τους άγιους, ώσπερ¹ διεταξα ταις εκκλησιαις της Γαλατιας, ούτως και ύμεις ποιησατε. 2 Κατα μιαν σαββατων έκαστος ύμων παρ έαυτω τιθετω, θησαυριζων ό τι αν ευοδουται,² ίνα μη όταν ελθω τοτε λογιαι γινωνται. 3 Όταν δε παραγενωμαι, ούς εαν δοκιμασητε δι' επιστολων, τουτους πεμψω απενεγκειν την χαριν ύμων εις Ίερουσαλημ. 4 Εαν δε ή αξιον του καμε πορευεσθαι, συν εμοι πορευονται.

[Personal plans]

5 Ελευσομαι δε προς ύμας όταν Μακεδονιαν διελθω (Μακεδονιαν γαρ διερχομαι). 6 Προς ύμας δε τυχον παραμενω, ή και παραχειμασω, ίνα ύμεις με³ προπεμψητε⁴ ού εαν πορευωμαι. 7 Ου θελω γαρ ύμας αρτι εν παροδω ιδειν, ελπίζω δε χρονον τινα επιμειναι προς ύμας, εαν ό Κυριος επιτρεπη. 8 Επιμεινω δε εν Εφεσω έως της Πεντηκοστης, 9 θυρα γαρ μοι ανεωγεν μεγαλη και ενεργης, και αντικειμενοι πολλοι.

[This and that]

10 Εαν δε ελθη Τιμοθεος, βλεπετε ίνα αφοβως γενηται προς ύμας, το γαρ εργον Κυριου εργαζεται ώς και εγω.⁵ 11 Μη τις συν αυτον εξουθενηση· προπεμψατε δε αυτον εν ειρηνη, ίνα ελθη προς με· εκδεχομαι γαρ αυτον μετα των αδελφων.

12 Περι δε Απολλω του αδελφου: πολλα παρεκαλεσα αυτον ίνα ελθη προς ύμας μετα των αδελφων, και παντως ουκ ήν θελημα ίνα νυν ελθη·⁶ ελευσεται δε όταν ευκαιρηση.

13 Γρηγορευτε! Στηκετε εν τη πιστει! Ανδριζεσθε! Κραταιουσθε! 14 Παντα ύμων εν αγαπη γινεσθω.

15 Παρακαλω δε ύμας, αδελφοι (οιδατε την οικιαν Στεφανα, ότι εστιν απαρχη της Αχαιας, και εις διακονιαν τοις άγιοις εταξαν⁷ έαυτους), 16 ίνα και ύμεις ύποτασησθε τοις τοιουτοις, και παντι τω συνεργουντι και κοπιωντι. 17 Χαιρω δε επι τη παρουσια Στεφανα και Φουρτουνατου και Αχαικου, ότι το ύμων ύστερημα ούτοι ανεπληρωσαν· 18 ανεπαυσαν⁸ γαρ το εμον πνευμα και το ύμων· επιγινωσκετε συν τους τοιουτους.

[Final greetings]

19 Ασπαζονται ύμας αί εκκλησιαι της Ασιας. Ασπαζονται ύμας⁹ εν Κυριω πολλα¹⁰ Ακυλας και Πρισκιλλα, συν τη κατ' οικον αυτων εκκλησια. 20 Ασπαζονται ύμας οί αδελφοι παντες. Ασπασασθε αλληλους εν φιληματι άγιω.

21 Ό ασπασμος τη εμη χειρι, Παυλου. 22 Ει τις ου φιλει τον Κυριον ημων Ιησουν Χριστον, ητω αναθεμα. Μαραναθα!

23 Ή χαρις του Κυριου¹¹ Ιησου Χριστου μεθ' ύμων. 24 Ή αγαπη μου μετα παντων ύμων εν Χριστω Ιησου. Αμην.

¹ ώσπερ || ως 1892

² ευοδουται || ευοδωται [65%] 328,547,928,1247,1249,1250,1251,1548,1855,1876,2587,2723

³ με || --- 2466

⁴ προπεμψητε || προπεμψηται [10%] 1892

⁵ και εγω || καγω [20%] 1892

⁶ νυν ελθη || ~ 21 1892

⁷ εταξαν || έταξαν 1548

⁸ ανεπαυσαν || ανεπαυσαντο 141

⁹ 1855 omits αι εκκλησιαι της ασιας ασπαζονται ύμας (obvious homoioteleuton—a whole line)

¹⁰ εν κυριω πολλα || ~ 312 2587

¹¹ κυριου || 1 ημων [30%] 1548